

Ammatillisen koulutuksen järjestäjät

Ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpanoa tukevan opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamisen kehittämisen verkostohankkeen käynnistäminen

PARASTA OSAAMISTA -VERKOSTOHANKE

Opetushallitus käynnistää koulutuksen järjestäjille suunnatun avustushaun vuosille 2017–2019 ajoittuvan Parasta osaamista -verkostohankkeen toteuttamiseksi. Tarkoituksena on käynnistää hanke, jossa on mukana 5-10 ammatillisen koulutuksen järjestäjää ja kaikki ammatilliset opettajakorkeakoulut.

Tausta

Ammatillisen koulutuksen reformin tavoitteena on kehittää osaamisperusteinen ja asiakaslähtöinen ammatillinen koulutus, joka vastaa työ- ja elinkeinoelämän tarpeisiin ja tarjoaa opiskelijoille ajantasaisen ammatillisen osaamisen ja elinikäisen oppimisen taidot. Reformissa korostuvat opiskelijoiden yksilölliset opintopolut, opiskelijan aktiivisempi rooli oppimisprosessinsa suunnittelussa ja toteuttamisessa, opiskelijan osaamisen kehittäminen yhteistyössä työelämän kanssa ja työpaikoilla sekä koulutuksen ja työn vuorottelu osaamisen hankkimisessa. Oleellisia ovat myös opettajuuden muutos ja ohjauksellinen työote osaamisperusteisuuden ja työpaikalla tapahtuvan oppimisen toteuttamisessa. Ammatillisen koulutuksen reformin toteutuksen onnistuminen edellyttää opetushenkilöstöltä uutta osaamista, uusia työ- ja toimintatapoja, uusien oppimisympäristöjen hallintaa sekä kykyä työpaikalla tapahtuvan oppimisen kehittämiseen ja toteuttamiseen yhdessä työelämän kanssa. Opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamisen vahvistaminen ja uudistaminen on välttämätöntä reformin tavoitteiden saavuttamisen kannalta.

Opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamisen kehittämisen toimenpideohjelma

Opetus- ja kulttuuriministeriö käynnistää osana ammatillisen koulutuksen reformia vuosille 2017–2019 ajoittuvan opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamisen kehittämisen toimenpideohjelman. Ohjelman tarkoituksena on tukea reformin toimeenpanoa ja tavoitteiden toteuttamista opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamista vahvistamalla ja uudistamalla. Lähtökohtana ovat ne osaamisvaatimukset ja tarpeet, joita muuttuva toimintaympäristö ja osaamisperusteinen ja asiakaslähtöinen ammatillinen koulutus opetus- ja ohjaushenkilöstöltä edellyttävät. Erityisinä painopisteinä ovat osaamisperusteisuus, työpaikalla järjestettävä koulutus, laadunhallinta sekä digitaaliset taidot. Määriteltyjen osaamisvaatimusten ja tarpeiden pohjalta kehitetään ja otetaan käyttöön kysyntä- ja tarvelähtöisiä toimintamalleja ja materiaaleja sekä koulutuskokonaisuuksia, joiden avulla voidaan tarjota monipuolisia mahdollisuuksia opetus- ja ohjaushenkilöstölle kehittää osaamistaan ottaen huomioon koulutuksen järjestäjien ja opetus- ja ohjaushenkilöstön tarpeet ja lähtökohdat.

16.12.2016

55/2016

Toimenpideohjelma on tarkoitettu muodostaa kolmesta eri osakokonaisuudesta: 1) opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamisen kehittämisen verkostohankkeesta, 2) osaamismerkkihankkeesta ja 3) reformin toimeenpanoa tukevasta opetus-toimen henkilöstökoulutuksesta. Toimenpiteillä tuetaan osaltaan opettajankoulutusfoorumin kehittämisohjelman toteutumista.

Opetus- ja kulttuuriministeriö tulee asettamaan opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamisen kehittämisen toimenpideohjelmalle ohjausryhmän, jonka tehtävänä on ohjata ja seurata toimenpideohjelman toteutusta Parasta osaamista - verkostohankkeen osalta ja koordinoita osaamismerkkihankkeen mahdollista laajentamista osana toimenpideohjelmaa sekä yhteistyötä opettajankoulutusfoorumin kanssa. Ohjausryhmä tulee koostumaan opettajien, opiskelijoiden, ammatillisten opettajakorkeakoulujen, koulutuksen järjestäjien ja työelämän edustajista sekä opettajuuden ja ammatillisen koulutuksen asiantuntijoista.

Parasta osaamista -verkostohanke ja sen tehtävät

Toimenpideohjelman yhtenä osakokonaisuutena käynnistetään Parasta osaamista -verkostohanke, jonka tehtävänä on koulutuksen järjestäjien, ammatillisten opettajakorkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen asiantuntijoiden yhteistyönä

1. kartoittaa keskeiset vaatimukset ja tarpeet, joita muuttuva toimintaympäristö ja uudistuva ammatillinen koulutus asettavat opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamiselle. Erityisinä painopisteinä ovat osaamisperusteisuus (mm. henkilökohtaistaminen, ohjaus, osaamisen arviointi, osaamisen hankkiminen), työpaikalla järjestettävä koulutus (mm. organisointi, ohjaus, arviointi), laadunhallinta ja digitalisaatio.
2. valmistella kartoitettujen vaatimusten ja tarpeiden pohjalta esitys modulaarisiksi osaamiskokonaisuudeksi, jonka puitteissa voidaan tukea opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamisen jatkuvaa kehittämistä ja uudistamista. Valmistelutyössä tulee hyödyntää näyttötutkintomestarikoulutuksesta ja työpaikkaohjaaja- ja työpaikkakouluttajakoulutuksesta saadut kokemukset.
3. valmistella ja levittää kaikkien koulutuksen järjestäjien käyttöön kysyntä- ja tarvelähtöisiä opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamisen kehittämisen toteutusmalleja, tarvittavia tukiaineistoja ja toimintatapoja (erityisesti digitaaliset ratkaisut) sekä koulutusta.
4. valmistella ja levittää kaikkien koulutuksen järjestäjien käyttöön työpaikalla järjestettävän koulutuksen, siitä sopimisen ja sen suunnittelun, ohjauksen, valvonnan sekä osaamisen arvioinnin toteuttamisen toimintatapoja ja tukimateriaaleja sekä koulutusta.

16.12.2016

55/2016

5. valmistella ja levittää kaikkien koulutuksen järjestäjien käyttöön työpaikkaohjaajien perehdyttämiseen toimintamalleja ja tukimateriaaleja, joissa hyödynnetään erityisesti digitaalisia ratkaisuja.

Verkostohankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon olemassa oleva osaaminen ja jo tehty kehitystyö.

Hankkeella tulee olla sitä koordinoiva koulutuksen järjestäjä. Hakemuksessa tulee esittää yhtä verkostossa mukana olevaa koulutuksen järjestäjää hankkeen koordinaattoriksi.

Hankkeen tulee toimia aktiivisessa vuorovaikutuksessa koulutuksen järjestäjien ja työelämän kanssa (esim. alueelliset työpajat) sekä edistää koulutuksen järjestäjien pedagogisten prosessien, toimintamallien ja opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamisen kehittämistä sekä tarvittavien materiaalien ja tukimuotojen tuottamista.

Hankkeen toteuttajan tulee toimittaa vuosittain opetus- ja kulttuuriministeriölle ja Opetushallitukselle raportti hankkeen etenemisestä ja hankkeen päättyessä loppuraportti. Loppuraportin tulee sisältää ehdotukset opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamisen kehittämisen menettelyiksi ja koulutuksen järjestäjien pedagogisten prosessien ja toimintamallien jatkokehittämiseksi.

Muina toimenpidekokonaisuuksina opetus- ja kulttuuriministeriö käynnistää osaamismerkkihankkeen, jossa pääpaino on opetus- ja ohjaushenkilöstön digitaalisen osaamisen kehittämisessä ja osoittamisessa. Tavoitteena on, että osaamismerkkien käyttöä voidaan myöhemmin laajentaa muuhunkin opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamisen kehittämiseen. Lisäksi varhaiskasvatuksen ja opetustoimen henkilöstökoulutusta kohdennetaan tukemaan ammatillisen koulutuksen reformin uudistusten jalkauttamista.

Verkostohankkeen aikataulu ja avustuksen käyttöaika

Verkostohanke toteutetaan vuosina 2017–2019. Hankkeen tulee käynnistyä vuoden 2017 alussa.

Myönnettävän avustuksen käyttöaika on 1.1.2017–31.12.2019.

Myönnettävä avustus

Verkostohankkeen toteuttamiseksi myönnetään avustusta yhteensä enintään 4 650 000 euroa. Avustus myönnetään hankkeen koordinaattorille. Avustuksen käyttöaika on kolme vuotta.

Rahoitusta on tarkoitettu käytettävän enintään 1 500 000 eur/vuosi. Hankkeen koordinointiin koko hankeajalle myönnetään lisäksi yhteensä 150 000 eur.

16.12.2016

55/2016

Avustuksen myöntämisen välttämättömät edellytykset

Avustuksen myöntämisen välttämättömät edellytykset ovat

- hakemus on saapunut määräajassa
- hakija on hakukelpoinen
- avustuksen käyttötarkoitus on käytölle asetettujen tavoitteiden mukainen
- avustettava toiminta toteutetaan avustuksen käyttöajan rajoissa.

Valintaperusteet

Verkostohankkeen valintaperusteet ovat

- hankeverkosto ja hankkeen verkostoituminen

Avustus myönnetään hankkeelle, jossa on mukana 5-10 ammatillisen koulutuksen järjestäjää ja kaikki ammatilliset opettajakorkeakoulut. Hankeverkostossa tulee olla sekä suomen- että ruotsinkielisiä järjestäjiä. Hankkeen tulee verkostoitua työelämän ja muiden ammatillisen koulutuksen asiantuntijoiden kanssa.

- ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpanon ja tavoitteiden edistäminen
- hankesuunnitelman toteuttamiskelpoisuus ja kokonaistaloudellisuus suhteessa esitettyyn toimintaan.

Hakemusasiakirjat

Avustuksen hakeminen verkostohankkeelle tehdään sähköisellä hakulomakkeella koulutuksen järjestäjän nimissä.

Hakulomake: <https://valtiovastukset.oph.fi/avustushaku/66/?lang=fi>

Koulutuksen järjestäjän tulee ilmoittaa hakulomakkeella nimenkirjoitusoikeudellisen henkilön sekä organisaation virallinen sähköpostiosoite, joihin lähetetään linkki käsittelyyn jätetystä hakemuksesta. Hakemusta ei allekirjoiteta.

Avustuksen hakuaika

Sähköisen avustushakemuksen tulee olla jätettynä Opetushallitukselle viimeistään pe 23.12.2016 klo 12.00.

Hakukelpoisuus

Ammatillisen koulutuksen järjestäjät

Ammatilliset opettajakorkeakoulut toimivat hankkeessa yhteistyökumppaneina. Heille voidaan kohdentaa rahoitusta hankkeen budjetista.

Muuta

Koulutuksen järjestäjien yhteishankkeissa yksi koulutuksen järjestäjä toimii hankkeen koordinaattorina ja muut yhteistyökumppaneina. Koordinaattori hakee avustuksen verkoston puolesta. Koordinaattorin hakemuksessa esitetään yhteinen hankesuunnitelma, josta ilmenee kunkin yhteistyökumppanin osuus.

Opetushallitus

Hakaniemenranta 6, PL 380, 00531 Helsinki, puhelin 029 533 1000, faksi 029 533 1035, etunimi.sukunimi@oph.fi, www.oph.fi

Utbildningsstyrelsen

Hagnäskajen 6, PB 380, 00531 Helsingfors, telefon 029 533 1000, fax 029 533 1035, fornamn.efternamn@oph.fi, www.oph.fi

16.12.2016

55/2016

Koordinaattori kerää yhteistyökumppaneilta työsuunnitelmat (sis. kustannusarvio) siitä, millaisin toimenpitein yhteishankkeen tavoitteet kunkin osalta saavutetaan. Koordinaattori liittää edellä mainitut työsuunnitelmat hakemukseen.

Suosittelavaa on jo hakuvaiheessa laatia yhteistyöstä aiesopimukset yhteishankkeen osapuolten kesken. Myönteisen rahoituspäätöksen jälkeen koordinaattorin tulee tehdä yhteistyösopimukset kumppaneiden kanssa. Yhteistyösopimuksen laatimisessa tulee noudattaa Opetushallituksen ohjetta yhteistyösopimuksen laadintaan.

Lisätiedot

Lisätietoja antavat

- opetusneuvos Marjatta Säisä (19.–20.12.2016), puh. 029 533 1439, s-posti marjatta.saisa@oph.fi
- opetusneuvos Markku Karkama (20.–22.12.2016), puh. 029 533 1363, s-posti markku.karkama@oph.fi
- opetusneuvos Anne Liimatainen (21.–22.12.2016), puh. 029 533 1293, s-posti anne.liimatainen@oph.fi

Teknisissä asioissa sähköposti valtiovastukset@oph.fi

Johtaja

Kari Nyssölä

Yksikön päällikkö,
opetusneuvos

Kati Lounema

TIEDOKSI

Ammatilliset opettajakorkeakoulut
OPH/AMPA, AMES, AMTV, SV
OPH/Eeva-Kaisa Linna